

Протокол

засідання Бюро з забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності біолого-екологічного факультету № 7 від 25.06.2021

ПРИСУТНІ: доц. Шарамок Т. С., доц. Дрегваль О.А., доц. Кофан І.М., доц. Шульман М. В., доц. Яковенко В.М., доц. Скорик О.Д., аспірантка Курченко В.О., студентка групи БП-18-1 Чокаль Н.С., студентка групи БН-20м-1 Зайченко К.М., студентка групи БЕ-18-1 Мацюк В.О., студентка групи БЕ-19-1 Мусієнко А. В., студентка групи БЕ-20м-1 Діканова О. В., студентка групи БП-20-1 Лагода В. І., студент групи БГ-20-1 Голуб О. В.

СЛУХАЛИ: про аналіз анкетування студентів біолого-екологічного факультету щодо ефективності навчання, задоволення від отриманих результатів, впевненості в можливості застосовувати отримані практичні навички та знання у майбутній професійній діяльності; про аналіз опитування випускників з питань організації освітнього процесу та формування пропозицій щодо покращення якості освіти за спеціальностями біолого-екологічного факультету; про зміни в ОНП «Екологія» для третього (освітньо-наукового) рівня у 2021-2022 н.р. у зв'язку з необхідністю урахування зауважень членів експертної комісії.

ВИСТУПИЛИ:

Доц. Дрегваль О.А. оголосила, що проведено анкетування за спеціальностями біолого-екологічного факультету: 014 Середня освіта, 091 Біологія, 101 Екологія та 162 Біотехнологія та біоінженерії. Результати аналізу анкетування оголосять представники факультету.

Доц. Дрегваль О.А., проаналізувала результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю **162 Біотехнології та біоінженерія за першим (бакалаврським рівнем)**. В анкетуванні брали участь 40 студентів, переважна більшість яких (82,5 %) відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89 (85 %). Аналіз анкетування виявив, що показник якості організації освітньої діяльності для дисциплін, що викладалися у 2 семестрі, був високий (для 93,8 % дисциплін), інші – вище середнього.

Студенти переважно високо оцінили такі пункти анкет, як викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп), повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався, вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень коректно та з повагою ставився до всіх

студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу, викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її отримання, викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами, чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття (показники коливалися у межах 4,2-5,0). Пункти анкети щодо застосовування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо) отримали трохи менші бали (4,0-5,0). Загальні оцінки роботи викладачів з дисциплін коливалися в межах 4,2-5,0.

На питання «Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?» студенти відповідали «Чіткий план навчального процесу та ввічливе ставлення до студентів», «Викладання потрібного матеріалу та чіткість поставлених задач», «Цікаві лекції, які завжди були доповнені змістовними презентаціями». На питання «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» переважно відповідали, що їх все влаштовує, були також побажання проведення навчання в очній формі.

В опитуванні студентів спеціальності **162 Біотехнології та біоінженерія другого (магістерського) рівня** взяли участь 7 із 8 здобувачів, 71 % яких відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у переважній кількості студентів, що брали участь в опитуванні, склав 90-100 та 75-89 (86 % опитаних).

Показник узагальненої оцінки якості організації освітньої діяльності при викладанні дисциплін – високий (для 7 викладачів) та вище середнього – для вибіркової дисципліни «Сучасні методи аналізу в криміналістиці та фармації» (зниження узагальненої оцінки відбулося за рахунок показників пунктів «Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи», «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять»). Загальні оцінки роботи викладачів з дисциплін коливалися в межах 4,33-5,0.

Студенти відмічали, що їм найбільше сподобалось, що дисципліни містили сучасну та актуальну інформацію, а також вони набули практичних навичок, які можна застосовувати у майбутній професійній діяльності. На лабораторних роботах дисципліни «Сучасні методи аналізу в криміналістиці та фармації» студенти відзначали важливість засвоєння методів хімічного аналізу, на практичних заняттях дисципліни «Інноваційне планування та бізнес проекти в біотехнології» відмітили, що навчилися формувати і розробляти маркетингову, інноваційну, інвестиційну та виробничо-структурну стратегії роботи біотехнологічних підприємств; виявляти і всебічно використовувати існуючі і перспективні ринкові можливості підприємств з метою досягнення успіху в конкуренції, максимізації доходів. Суттєвих зауважень щодо проведення занять не виявлено, проте висловлювалось побажання збільшити години на практичні заняття.

В анкетування щодо якості викладання дисциплін брали участь 26 студентів 1 та 2 курсів першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за спеціальністю 091 Біологія ОП «Мікробіологія та вірусологія». Переважна більшість (84,6 %) здобувачів відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89 (88,5 %).

Більшість викладачів отримали високу (57 %) та вище середнього (38 %) узагальнену оцінку якості викладання дисциплін. Під час аналізу якості проведення занять з дисципліни «Фізичне виховання» (викладач Хотієнко С.В.) виявлено момент неповажного ставлення до студентів, викладачем також не було враховано матеріальні можливості студентів (наявність камер). Показник узагальненої оцінки якості викладання дисципліни цим викладачем – 37 (середній). Переважна більшість здобувачів високо оцінили пункти анкети щодо презентації дисципліни на початку занять, вільного володіння матеріалом, підтримування контакту з аудиторією, дотримання розкладу занять та можливість консультацій викладача, забезпечення викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами, проведення занять державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп), визначення вимог та надання рекомендацій щодо виконання самостійної роботи (4,2-5,0). Найнижчі оцінки отримали пункти щодо застосовування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійних засобів навчання (3,9-4,65 та 3,6-4,82, відповідно).

Під час відповіді на питання «Що сподобалося?» здобувачі відмічали цікавість та доступність викладання матеріалу лекцій, креативність викладачів, заохочування студентів до дискусій, чіткість вимог. Пропозицій щодо змін під час викладання дисциплін не надходило.

Асп. Курченко В.О. доповіла, що було проведено аналіз анкетування студентів 1, 2 курсів першого (бакалаврського) рівня за ОП «Системна біологія та гідробіоресурси» та 3 курсу за ОП «Біологія», а також аспірантів 1 та 2 року навчання спеціальності 091 Біологія. Студенти та аспіранти достатньо високо оцінили якість освітньої діяльності при викладанні навчальних дисциплін.

Студентам першого року навчання викладалися наступні дисципліни: «Гідробіологія» та «Структурно-функціональна організація біосистем». Максимальні бали було отримано з таких показників: «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття»; «Завжди була можливість консультуватися з викладачем»; «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу»; «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп)» (по 5 балів). Нижчі бали отримали наступні показники: «Заняття проводилися із використанням мультимедійного проектору / інтерактивної дошки / роздаткового матеріалу.» (4,6); Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять:

мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» (4,6).

На другому курсі викладалися такі дисципліни: «Гістологія» та «Порівняльна цитологія». Переважна більшість студентів відповіли, що відвідували більше 50% занять. Найбільші бали отримали такі показники, як «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався» (5 балів). Показник «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався» отримав 4,8 балів. Менший бал отримав показник «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики» (4,6). На питання: «Що найбільше сподобалось?» здобувачі відповідали: «Презентації». Також було побажання додати більше відео на лекціях.

На третьому курсі викладалася дисципліна «Біологія індивідуального розвитку». Студенти досить високо оцінили дисципліну за всіма показниками (4,75).

У другому семестрі аспірантам першого року навчання викладалася загальна дисципліна «Англійська мова». Серед спеціальних дисциплін були: «Елективний курс сучасної біології» та «Біологічні ритми». На думку більшості аспірантів першого року навчання викладачі повністю презентували дисципліни на початку занять, пояснили важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомили з системою та критеріями; викладачі коректно та з повагою ставилися до всіх студентів, створювали доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу; викладачі проводили заняття державною мовою, про що свідчать максимальні усереднені бали. Нижчі бали було отримано за позицію «Заняття проводилися із використанням мультимедійного проектору /інтерактивної дошки/ роздаткового матеріалу» (4 бали) та «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» (4,0).

Доц. Скорик О.Д. проаналізувала результати анкетування студентів, які навчаються за спеціальностями 091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія») (студенти 1 та 2 курсу), 091 «Біологія» (студенти 4 курсу) стосовно оцінюванню рівня якості викладання дисциплін. В анкетуванні взяли участь 16 студентів кафедри біохімії та фізіології. Опитування студентів було анонімним. Переважна більшість здобувачів вищої освіти (близько 80%) відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія») 1 та 2 курсу переважно високо оцінили

викладання всіх дисциплін. Студенти 1 курсу оцінили викладання у межах 4,58 (усереднений бал за пунктами 1-11), студенти 2 курсу – у межах 4,45. Студенти 4 курсу оцінили викладання дисциплін у середньому 4,75.

Студенти першого курсу відмітили те, що викладачі проводили заняття державною мовою, усі викладачі підтримували контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводили приклади із практики та коректно та з повагою ставилися до всіх студентів, створювали доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу, що було оцінено у межах 4,75-4,85. Здобувачі вищої освіти переважно високо оцінили (4,7) пункти анкети «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався»; «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень». Студенти вважають, що викладачі забезпечували викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами та застосовували інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо, ці пункти у середньому оцінені у 4,5 бали. Студенти зазначили, що в основному всі викладачі заняття проводили із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо), за виключенням таких дисциплін, як «Історія» та «Іноземна мова», за рахунок чого середній бал знизився до 3,75 (якщо не враховувати ці дисципліни, бал становить також 4,5). В середньому загальна робота викладачів студентами 1 курсу була оцінена у 4,6 балів. Студенти другого курсу найвище оцінили наступні пункти: «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався», «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі», також студенти вважають, що викладачі підтримували контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики, чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинали та завершували заняття, застосовували інтерактивні форми проведення занять. Студентами було відмічено, що завжди була можливість консультиватися з викладачем, заняття проводилися державною мовою, усі викладачі коректно та з повагою ставилися до всіх студентів, створювали доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу (середня оцінка коливається від 4,6 до 4,7). У 4 бали було оцінено студентами 2 курсу використання мультимедійних засобів навчання та застосовування інтерактивних форм проведення занять. Загальна усереднена оцінка роботи викладачів становить 4,5 бали.

Студенти 4 курсу високо оцінили усі зазначені пункти у межах 4,6-4,9 балів, причому найвищі бали (4,8 та 4,9) студенти поставили за пункти:

«Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався», «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі» відповідно. Загальна усереднена оцінка роботи викладачів становить 4,8 бали. Усі студенти відповіли, що їм ніколи не доводилося давати хабарі викладачам.

На питання «Що найбільше сподобалось при вивченні дисципліни» відмічали цікавість матеріалу та подання інформації, ставлення викладача до студентів і пояснювання оцінювання, зрозумілість оцінювання, доброзичливість викладача та зрозумілість матеріалу. Студентам сподобалося, що лекції завжди супроводжуються демонстраційним матеріалом, використовуються документальні фільми, викладачі відмінно володіють матеріалом. Студенти не висловлювали бажань щось змінити під час вивчення дисципліни. Оцінка рівня якості викладання дисциплін викладачами кафедри біохімії та фізіології виявила, що практично усі викладачі з усіх дисциплін отримали високі оцінки (що потрапляють у діапазон 85-100), що свідчить про високий рівень професіоналізму, викладачі вміло формують інтерес студентів до дисципліни, організовані та об'єктивні в оцінці навчальних досягнень студентів.

Проаналізовано результати анкетування студентів 5 курсу, які навчаються за спеціальностями **091 «Біологія» ОПП «Біохімія та фізіологія» (магістерський рівень підготовки)**. В анкетуванні взяли участь 5 студентів кафедри біохімії та фізіології. Опитування студентів було анонімним. Переважна більшість здобувачів вищої освіти (близько 80%) відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89. Більшість студентів, які навчаються на другому рівні освіти за спеціальністю 091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія») позитивно оцінювали викладання дисциплін, загальна оцінка коливалася у середньому 4,76.

Здобувачі вищої освіти переважно високо оцінили усі пункти анкети у межах 4,7-4,9 балів. Найбільш високо студенти оцінили пункти стосовно того, що викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття, завжди була можливість консультуватися з викладачем та викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу. Магістри відмітили викладання дисциплін державною мовою, відмінну презентацію дисциплін на початку занять, наголошення на важливості викладання дисциплін для майбутньої професії, професійність викладачів, та підтримання ними контакту з аудиторією, забезпечення навчальними та методичними матеріалами, надання рекомендацій для самостійної роботи, використання мультимедійних засобів та застосовування

інтерактивних форм проведення занять. Загальну роботу викладачів магістри оцінили у 4,8 балів. Усі студенти відповіли, що їм ніколи не доводилося давати хабарі викладачам. На питання «Що найбільше сподобалось при вивченні дисципліни» відмічали цікавість матеріалу та подання інформації, те, що викладачем було добре і структуровано розглянуто і пояснено дуже об'ємний і складний матеріал, сучасність отриманих знань. Студенти не висловлювали бажань щось змінити під час вивчення дисципліни. Оцінка рівня якості викладання дисциплін викладачами кафедри біохімії та фізіології виявила, що усі викладачі з усіх дисциплін отримали високі оцінки (що потрапляють у діапазон 85-100), що свідчить про високий рівень професіоналізму, викладачі вміло формують інтерес студентів до дисципліни, організовані та об'єктивні в оцінці навчальних досягнень студентів.

Доц. Шульман М.В. доповіла, що анкетування студентів спеціальності **101 Екологія** було виконано відносно контингенту здобувачів трьох рівнів підготовки: бакалаври (з 1 по 4 курси), магістри та аспіранти (1 та 2 років навчання). Опитуванням були охоплені як групи кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, так і групи кафедри зоології та екології. Таким чином, аналіз навчального процесу проводився інтегрально за результатами обох кафедр.

Найкращими предметами, які читали викладачі кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології для екологів рівня підготовки бакалавр виявилися наступні (загальна оцінка роботи викладача): «Радіоекологія» (4,97), «Загальна екологія» та «Неоекологія» (лабораторні заняття) (5,00), «Фітомеліорація» (5,00), «Біологічні основи екології» (ботанічний аспект) (4,81). Загальний середній бал за предметами, які читалися бакалаврам-екологам викладачами кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, складає 4,65. Найкращим предметом для магістрів виявився предмет «Глобальні екологічні проблеми» (4,93). Загальний середній бал за предметами, які читалися магістрам-екологам викладачами кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, складає 4,68.

Аспіранти високо оцінили викладання предмета «Природні ресурси екосистем степової зони» (4,90). Загальний середній бал за предметами, які читалися аспірантам-екологам викладачами кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, складає 4,90.

Результати аналізу анкетування щодо якості викладання дисциплін, які читалися викладачами кафедри зоології та екології, показали, що бакалаври-екологи найвище оцінили такі дисципліни: «Біоіндикація», «Екологічна токсикологія», «Моніторинг довкілля», «Екологія людини», «Екологія та охорона птахів», «Орнітологія» та «Заповідна справа» (5,00). Найнижчі показники отримали наступні дисципліни: «Екологічні аспекти паразитології» (3,14) і «Техноекологія» (3,93).

Серед критеріїв, які отримали найвищі бали такі: «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні

моменти, виділяв головне у темі» (середня оцінка – 4,73), «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики», «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем» і «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу» (середня оцінка – 4,70). Серед критеріїв, які отримали більш низькі оцінки наступні: «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)» та «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» (оцінено в середньому в 4,55 балів). Загальний середній бал дисциплін, які читалися бакалаврам-екологам викладачами кафедри зоології та екології, складає 4,65.

Анкетування магістрів-екологів показало, що найвищі бали отримали такі дисципліни: «Еволюційна екологія», «Психофізіологічні основи тайм-менеджменту», «Порівняльна фізіологія», «Біологія відтворення гідробіонтів», «Основи гідрогеологічної експертизи», «Біоніка» та «Когнітологія» (5,00). Найнижчі оцінки виявлено у дисциплін «Фітоіндикація та фітомоніторинг стану довкілля» (3,77) та «Еволюційно-адаптивні властивості людини» (3,86). Анкетування аспірантів-екологів показало, що всі дисципліни, які викладалися у II семестрі (у здобувачів третього освітньо-наукового рівня 1 та 2 років навчання), отримали високі бали, середній показник за всіма дисциплінами склав 4,94 бали. Зазначимо особливу увагу аспірантів на дисципліну «Соціальна екологія» – 5,00 балів (з боку здобувачів отримано дуже позитивні відгуки, наприклад: «Цікава подача матеріалу, наведення реальних прикладів, використання відео-епізодів»).

Відгуки щодо дисциплін, які читають викладачі кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, позитивні. В коментарях відзначаються цікава подача матеріалу, фаховість викладачів, наявність презентацій за темами. Суто негативні відгуки відсутні, натомість наявні окремі побажання і пропозиції щодо більшого залучення медіа в навчальному процесі і більшого контакту в спілкуванні викладача з студентами. Приклади позитивних коментарів: «Відеоматеріали у вигляді науково-популярних фільмів, конкретно сучасних відеоблогерів, які дуже цікаво доносять тему заняття»; «Мозковий штурм»; «Було багато цікавих фільмів, матеріал давали правильно, бо не було важкої інформації, викладач зміг все розподілити рівномірно, тому не відчувалось, що навчання дається важко»; «Помірний розмір навантаження»; «Дуже приємна людина, чітко дає зрозуміти, що потрібно робити та якщо виникають якісь труднощі, завжди допомога»; «Завжди звертається ввічливо, спокійний та добрий»; «Гарно підібраний, дуже цікавий матеріал, викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів».

Відгуки щодо дисциплін, які читають викладачі кафедри зоології та екології, здебільшого позитивні. Позитивні коментарі: «Сподобалися інтерактиви, презентації, лаконічне донесення матеріалу; «Гарно підібраний, дуже цікавий матеріал, викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу, завжди була змога ставити запитання»; «Постійний контакт та можливість виправляти свої помилки»; «Цікава робота з різними джерелами, гарні пояснення матеріалу».

Негативний відгук був зазначений щодо дисципліни «Екологічні аспекти паразитології»: «Це один з тих предметів, що дуже складний, забирає купу часу і не дає можливості відпочинку навіть у вихідний».

В усіх анкетах зазначено негативну відповідь на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?».

Доц. Кофан І.М. оголосила, що було проведено анкетування здобувачів за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнем освіти за спеціальністю **014 «Середня освіта», ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»**. Більшість здобувачів відвідували більше 50 % навчальних занять. Середній бал успішності коливався в межах 75-89.

Здобувачі зазначили, що викладачі повністю презентували дисципліни на початку занять, пояснювали важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомлювали з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувалися. Викладачі вільно володіли матеріалом, ясно та логічно викладали його, коментували складні моменти, виділяли головне у темі, використовували матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень, підтримували контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідали на питання студентів, наводили приклади із практики. За цими критерієм бали були найвищі.

Більш низькі бали отримали викладачі за свою роботу за критерієм «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» (4,80-4,43).

На питання «Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?» надавалися наступні відповіді: матеріал завжди подавався в зрозумілій формі, в якості презентацій; розповідь лекційного матеріалу і наведення прикладів з практики; хороший виклад матеріалу; повне розкриття і пояснення теми лекції. На питання «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» здобувачі відповідали так: нічого не потрібно змінювати; додати кількість годин.

Доц. Дрегваль О.А. проаналізувала анкетування випускників-бакалаврів, що навчаються за спеціальністю **162 Біотехнології та біоінженерія**. В опитування брали участь 7 випускників (87 %). Усі випускники відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою, впродовж навчання проводилося регулярне опитування щодо якості освіти, 57 % випускників будуть рекомендувати своїм знайомим навчатися за

спеціальністю «Біотехнології та біоінженерія» в ДНУ; 50 % відповіло, що не складно буде працевлаштуватися на перше місце роботи. Найвищими балами випускники оцінили такі пункти анкети: «Оцінювання знань під час навчання відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно»; «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок»; «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи» (по 4,28), «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню» (4,42). Пункт «Я задоволений рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок» отримав 3,85; «Навчання було сучасним та практично орієнтованим» – 3,71. Найнижчими балами випускники оцінили пункт анкети: «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування (знання іноземної мови, фахове стажування, набуття додаткових компетентностей, поглиблене навчання за фахом тощо)» (3,57).

З усіх підрозділів університету найвищі оцінки своєї діяльності отримали наступні підрозділи: рекламно-договірний відділ (4,86), наукова бібліотека, приймальна комісія (по 4,71), кафедра фізичного виховання (4,57), випускова кафедра (4,42), Рада студентів факультету (4,43) та Рада студентів ДНУ (4,57). Найнижчі оцінки від випускників отримали: гуртожиток (3,12) та Палац студентів (3,85).

На питання «Чому, на мою думку, не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці?» випускники відповіли, що їм не вистачає навичок роботи на сучасному обладнанні. На питання «Які дисципліни треба ввести до освітнього процесу» випускники-бакалаври відповіли, що такі дисципліни, як «Біоінформатика», «Біоетика» та «Іноземна мова». На питання «Які дисципліни треба вивести із освітнього процесу» – називали «Фізичне виховання», непрофільні дисципліни.

Інші побажання для покращення навчального процесу: оновлення методичних вказівок для практичних занять до більш сучасного рівня, покращення матеріально-технічної бази, більше практик.

Доц. Скорик О.Д. доповіла, що в анкетуванні щодо якості освіти та освітньої діяльності за спеціальністю **091 Біологія** взяли участь 16 випускників з першого (бакалаврського) рівня літнього випуску 2020-2021 н.р. (100 % випускників), які оголосили середню оцінку за освітньою програмою 4,0. Середні результати під час відповіді на питання «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок» становить 4. Здобувачі вважають, що оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно та оцінили цей критерій середньою оцінкою 4,5. Випускники оцінили у 4,0 бали пункт «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок». Оцінка пунктів стосовно того, чи викладачі використовували сучасні педагогічні методи, та чи навчання було сучасним та практично орієнтованим, становила 3,6, а пункт «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню»,

був оцінений випускниками у 4,1 балів. Трохи менше оцінки студенти поставили при оцінюванні пункту: «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування» (середня оцінка даного критерію – 3,2). 88% випускників відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою. На питання чи проводилося впродовж навчання регулярне опитування щодо якості, 88% відповіли ствердно. 75% випускників будуть рекомендувати іншим навчатися в ДНУ за своєю спеціальністю.

Найвище студенти оцінили роботу випускаючої кафедри – 4,6 балів. Роботу таких підрозділів як рекламно-договірний відділ (навчання за контрактом), деканат факультету, наукова бібліотека, палац студентів, рада студентів ДНУ, рада студентів факультету, студентський відділ та приймальна комісія, випускники оцінили у межах 4,1-4,5 бали. Студенти виказали задоволення роботою випускової кафедри, Ради студентів факультету, оцінивши ці пункти у 4,25-4,5 бали. Дещо нижчою була оцінка таких підрозділів, як профбюро факультету, відділ зв'язку з виробництвом, приймальна комісія, централізована бухгалтерія, студентський відділ, кафедра фізичного виховання та військово-облікового відділу – 3,6-3,8. Оцінка студентів профкому ДНУ становить 3,25 балів, а гуртожитку – 2,8.

На питання «Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись» 50% відповіли «Ні», 37 % відповіли «Так», деякі зазначили, що це пов'язано з тим, що потрібен досвід роботи та по 6 % становлять відповіді «Ще не шукала» та «Складно відповісти».

Щодо того, чого не вистачало у навчальному процесі, випускники відповіли, що бажали б більше працювати з новітніми технологіями та на новому обладнанні, отримувати більше практичних навичок, можливо, додати екскурсії у місця, де можна краще пізнати предмет (акваріум, музей зоології і т. д.). Окрім того студенти бажали б більше вивчати іноземної мови, оскільки для працевлаштування бажано скласти іноземну мову на рівень B2-C1.

Стосовно пропозицій випускники освітньої програми наголошували на необхідності введення до освітнього процесу таких дисциплін, як «Психологія», та більше іноземної мови. В той же час на думку студентів потрібно вивести з освітньої програми непрофільні дисципліни, такі як «Математика», «Фізична культура», «Історія».

Серед інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара студенти висловили наступні: потрібно більше обладнання, потрібно більше проводити практичних занять.

Доц. Шульман М. В. повідомила, що за результатами анкетування випускників першого (бакалаврського) рівня спеціальності **101 Екологія** виявлено наступні оцінки якості здобутої освіти: 5,0 балів отримав критерій

«Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно»; по 4,7 – «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок» та «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок»; 4,5 – за критерій «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню»; 4,3 бали отримав критерій «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстерклас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)»; 4,2 бали отримано за «Навчання було сучасним та практично орієнтованим».

100 % опитаних підтвердили, що викладання здійснювалось державною мовою. 100 % опитаних підтвердили факт, що впродовж навчання їх регулярно опитували щодо якості освіти. Також 100 % наших випускників будуть рекомендувати іншим навчатися за своєю спеціальністю.

З усіх підрозділів університету найвищі оцінки своєї діяльності отримали наступні підрозділи: випускові кафедри та палац студентів (по 4,3), наукова бібліотека (3,7), військово-обліковий відділ та централізована бухгалтерія (по 4,2), деканат факультету, рекламно-договірний відділ (навчання за контрактом), приймальна комісія, відділ зв'язків з виробництвом та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, профком ДНУ, рада студентів ДНУ (по 3,8). Найнижчі оцінки від випускників-бакалаврів екологів отримали: студентський відділ та рада студентів факультету (по 3,5), кафедра фізичного виховання (3,2), гуртожиток (за умови проживання) (2,7).

На запитання «Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись?»-90 % відповіли «ні», інші ще не шукали роботу. На запитання «Чого мене, на мою думку, не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці?» – 90 % відповіли «всьому навчили», 10 % відповіли, що бажано більше давати сучасного матеріалу. На запитання «Які дисципліни, на мою думку, необхідно ввести до освітнього процесу?» – 80 % відповіли «все влаштовує», 10 % висказали побажання ввести дисципліну «Англійська мова» не тільки на першому курсі, але за бажанням і ще 10 % рекомендували введення дисципліни «Екологічний бізнес». На запитання «Які дисципліни, на мою думку, необхідно вивести з освітнього процесу?» – 80 % відповіли «немає таких», 20 % порадили обирати дисципліну «Фізична культура» за бажанням.

Побажання від випускників спеціальності 101 Екологія ОНП «Екологія» для покращення навчального процесу: покращити умови в університеті, оснащення сучасною технікою, новітнє обладнання, відремонтувати корпус.

Доц. Кофан І.М. оголосила, що було проведено анкетування випускників за першим (бакалаврським) рівнем освіти за спеціальністю 014

«Середня освіта», ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» та аспіранта за спеціальністю 091 «Біологія».

Всі опитані зазначили, що їх навчили всьому, що потрібно на сучасному ринку праці, зокрема алгоритму пошуку роботи, писати резюме. На питання «Які дисципліни, на мою думку, необхідно ввести до освітнього процесу?» 80 % опитаних відповіли, що перелік дисциплін достатній, а 1 опитаний зазначив, потрібно ввести дисципліну «Англійська мова» як курс протягом всього навчання. 100 % здобувачів не виводили б з освітнього процесу ні одну з дисциплін, яку їм викладали протягом всього навчання. Щодо пропозицій покращення якості освіти, то була озвучена така, як перехід на очну форму навчання.

Стосовно бального розподілу за різними критеріями зазначимо наступне. Якість освіти за критерієм «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок» була оцінена в 4,60 балів. Такий же усереднений бал був отриманий і за деякими іншими критеріями, такими як «Навчання було сучасним та практично орієнтованим», «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстерклас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)», «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок», «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування (знання іноземної мови, фахове стажування, набуття додаткових компетентностей, поглиблене навчання за фахом тощо). Дещо вищим балом (4,80) була оцінена критерії «Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно», «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню».

100 % випускників зазначили, що викладання здійснювалось державною мовою, а впродовж навчання їх регулярно опитували щодо якості надання освітніх послуг. 80 % випускників рекомендуватимуть іншим навчатися в ДНУ за спеціальністю, за якою вони навчалися.

З усіх підрозділів університету найвищі оцінки своєї діяльності отримали наступні підрозділи: деканат (4,80), випускова кафедра (4,80), централізована бухгалтерія (4,80), приймальна комісія (4,80), наукова бібліотека (4,80), кафедра фізичного виховання (4,80), палац студентів (4,80), рада студентів ДНУ (4,80), профком ДНУ (4,80), військово-обліковий відділ (4,80). Найнижчу оцінку отримав критерій «Гуртожиток (за умови проживання)» (3,60).

Доц. Шульман М.В. доповіла про необхідність затвердження нової структурно-логічної схеми послідовності вивчення (виконання) освітніх компонент ОП. Пропозиція щодо заміни структурно-логічної схеми вже висувалась членами робочої групи, оновлена структурно-логічна схема відображена у проекті ОП «Екологія» на 2021-2022 н.р., який розміщено на сайті ДНУ. На необхідності заміни структурно-логічної схеми у вигляді блок-схеми на більш детальну і зрозумілу у вигляді таблиці було наголошено

і членами експертної комісії під час проходження акредитації ОНП «Екологія». Пропонується затвердити нову структурно-логічну схему у тому вигляді, у якому вона подана до проекту ОНП.

Доц. Дрегваль О.А. запропонувала сформувати наступні пропозиції щодо покращення якості освіти та освітньої діяльності біолого-екологічного факультету:

1. Продовжувати впроваджувати у освітній процес сучасні педагогічні методи (майстерклас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо), застосовувати під час навчання мультимедійні засоби.
2. Оновити методичні вказівки для лабораторних (практичних) занять та самостійної роботи студентів, використовувати в навчанні сучасне обладнання.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію представників факультету щодо результатів анкетування здобувачів вищої освіти та випускників прийняти до уваги.
2. Результати анкетування студентів та випускників та пропозиції щодо покращення якості освіти обговорити на засіданнях кафедр факультету та науково-методичної ради. Рейтинг викладачів надати завідувачам кафедр.
3. Затвердити зміни до ОНП «Екологія» для третього (освітньо-наукового) рівня у 2021-2022 н.р. у зв'язку з необхідністю урахування зауважень членів експертної комісії, а саме замінити структурно-логічну схему послідовності вивчення (виконання) освітніх компонент ОНП у вигляді блок-схеми на структурно-логічну схему у вигляді таблиці.

Головуючий на засіданні,
Голова із забезпечення якості
вищої освіти та освітньої діяльності
біолого-екологічного факультету,
канд. біол. наук., доцент

Оксана ДРЕГВАЛЬ

Секретар засідання,
доцент кафедри
фізіології та інтродукції рослин,
канд. біол. наук., доцент

Ірина КОФАН